

PIRATPARTIET

VALMANIFEST 2006

Inledning

Piratpartiets valmanifest består av ett antal sjökort, som beskriver vad vi vill göra på de olika områdena inom partiets politik. Dessa sjökort är indelade dels efter när punkterna ska vara genomförda, och dels efter vad som ska göras på svensk respektive europeisk nivå.

Som inledning till själva sjökorten, så förklarar vi vår ideologi och våra ståndpunkter:

Ett skyddat privatliv i ett öppet samhälle

Den tekniska utvecklingen har gjort att Sverige och Europa står inför ett vägskäl. Den nya tekniken erbjuder fantastiska möjligheter att sprida kultur och kunskap över hela världen till nästan ingen kostnad alls. Men den gör det också möjligt att bygga ett övervakningssamhälle av aldrig skådat slag.

På kort tid har övervakningsstaten kraftigt flyttat fram sina positioner i Sverige. Utvecklingen hotar rättssäkerheten, och inget tyder på att den ens ökar tryggheten i samhället. Piratpartiet menar att det här är fel väg att gå.

Rätten till ett privatliv är en hörnsten i det öppna och demokratiska samhället. Var och en har rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Om den grundlagsskyddade meddelarfriheten ska vara något mer än tomma ord på ett papper, måste vi slå vakt om rätten till skyddad privat kommunikation.

Argumenten för varje enskilt steg mot övervakningssamhället må låta aldrig så övertygande, men vi behöver bara titta på Europas närhistoria för att se vart den vägen leder. Det är mindre än tjugo år sedan Berlinmuren föll, och det finns gott om andra hemska exempel. Att påstå att bara de som har något att dölja har något att frukta, är enbart historielöst och naivt.

Vi har ingenting emot att polisen övervakar och spanar på misstänkta brottslingar. Det är precis vad den ska ägna sig åt. Men att rutinemässigt övervaka vanliga medborgare i hopp om att det ska dyka upp något misstänkt är inte bara en grav kränkning av hederliga människors privatliv. Det är också ett slöseri med värdefulla polisresurser.

Vi måste dra i nödbromsen på det tåg som skenar mot ett samhälle vi inte vill ha. Terrorister kan attackera det öppna samhället, men bara regeringar kan avskaffa det. Piratpartiet vill se till att det inte händer.

Privat kommunikation och fildelning

En drivande kraft bakom den rådande övervakningsivern är underhållningsindustrin, som vill förhindra att människor fildelar upphovsrättsskyddat material. Men för att lyckas med det måste all privat kommunikation övervakas. För att se vilka ettor och nollor som utgör en film måste de analyseras. Det är samma sorts ettor och nollor som skickas oavsett om det är ett musikstycke eller ett brev till ens läkare eller advokat.

Därför måste samhället välja: **vill vi att det ska finnas en möjlighet till förtrolig kommunikation på internet?**

Svarar man *ja*, innebär det att även folk som fildelar upphovsrättsskyddat material kan utnyttja den möjligheten.

Svarar man *nej*, innebär det att man avskaffar meddelarskyddet, brevhemligheten och rätten till ett privatliv.

Några andra svar finns inte.

Det går inte att säga att samhället ska tillåta brevhemlighet för vissa ändamål, men inte för andra, eftersom det inte går att skilja på de olika fallen utan att gå in och bryta hemligheten. Det är samma sorts ettor och nollor som används, och bara genom att öppna meddelandet kan man se vad det innehåller.

Dagens upphovsrätt går inte att kombinera med meddelarfrihet och skyddad privat kommunikation. Eftersom fundamenten för det öppna demokratiska samhället är viktigare än att till varje pris bevara gamla affärsmodeller inom underhållningsindustrin, måste upphovsrätten vika.

Men det är inte något negativt. En reformerad upphovsrätt, som uttrycker en balans mellan olika samhällsintressen istället för att vara ett beställningsverk från de stora mediaföretagen, innebär fördelar i sig. Det här är en möjlighet för Sverige och Europa, inte ett hot.

Kultur- och kunskapsspridning är något positivt

Tack vare internet är det idag möjligt för alla med en dator att ta del av en fantastisk skatt av kultur och kunskap.

Istället för att vara hänvisade till en kulturell kanon bestämd uppifrån, har dagens ungdomar tillgång till en hel världs musik, texter och bilder. Det är något vi ska bejaka, inte försöka förbjuda. Fildelning är något positivt för samhället och för medborgarna.

Allt icke-kommersiellt inhämtande, nyttjande, förädlande och spridande av kultur skall uttryckligen uppmuntras. Internet fyller idag samma funktion som folkbiblioteken gjorde för hundra år sedan. Det är något positivt och nyttigt för samhällsutvecklingen.

Upphovsrättslagstiftningen skall ändras så att det görs helt klart att den endast reglerar användning och kopiering av verk i kommersiella sammanhang. Att dela med sig av kopior, eller på annat sätt sprida eller använda annans verk, skall aldrig vara förbjudet så länge det sker på ideell basis utan vinstmotiv.

Tyvärr har lagstiftningen utvecklats i rakt motsatt riktning. Den 1 juli 2005 blev plötsligt över en miljon vanliga svenskar klassade som kriminella bara för att de laddar ner film och musik. Det skadar inte bara våra möjligheter att ta del av kulturen. På sikt undergräver det också förtroendet för hela rättsväsendet. Den här utvecklingen måste brytas.

På liknande sätt används patent för att hämma spridningen och nyttjandet av kunskap, till men för samhället i stort.

Patent på läkemedel gör att människor i fattigare länder dör i onödan, snedvrider forskningsprioriteringarna och gör läkemedelskostnaderna till en gökunge i sjukvårdsbudgeten.

Patent på datorprogram hämmar den tekniska utvecklingen inom IT-området och utgör ett allvarligt hot mot såväl små och medelstora företag som enskilda programmerare. De riskerar att lägga makten över internet helt i händerna på ett litet antal multinationella storföretag.

Vi vill släppa kunskapen fri, och har konkreta förslag på hur vi kan slippa de negativa konsekvenser som patentsystemet innebär.

Sverige och Europa har allt att vinna på att välja öppenhetens väg.

Inga andra frågor

Piratpartiet tar inte ställning i höger/vänster-frågor, eller andra frågor som ligger utanför vårt principprogram.

Speciellt lägger vi oss inte i fördelningspolitiken. Vi är inte ute efter att fördela om pengar mellan olika grupper i samhället. Inget av våra förslag kostar några pengar för staten, och flera av dem kan potentiellt spara pengar i budgeten. Därför kan vi med gott samvete ställa oss utanför dragkampen om budgeten, och överlåta den till de gamla partierna.

Vi är beredda att stödja såväl en socialdemokratisk som en borgerlig regering, och menar att både Göran Persson och Fredrik Reinfeldt är kapabla att axla rollen som regeringsbildare på ett tillräckligt bra sätt. Vi tycker inte att skillnaden mellan dem är så stor i praktiken, och var och en av oss är beredd att leva med endera av dem som statsminister.

Det enda vi är intresserade av är värdet av det öppna samhället och demokratin, att marschen mot kontrollsamhället avbryts, och att kulturen och kunskapen släpps fria.

Vårt mål är att komma in i riksdagen och få en vägmästarställning. Om vi lyckas med det kommer vi att prata med både Göran Persson och Fredrik Reinfeldt. Vi kommer att förklara vad det är vi vill, och påpeka att våra hjärtefrågor faktiskt på intet sätt går emot vare sig traditionell socialdemokratisk politik eller traditionell borgerlig politik.

Sedan kommer vi att stödja den regeringsbildare som är mest beredd att gå oss tillmötes i våra frågor. I alla frågor som ligger utanför vårt principprogram kommer vi att rösta med den sittande regeringen, vad vi än må tycka privat i enskilda frågor.

Tack vare att vi inte har synpunkter på allt mellan himmel och jord, utan koncentrerar oss helt på de frågor vi har tagit ställning i, kan vi lova resultat om vi kommer in i riksdagen i vägmästarställning. Det är vi ensamma om i svensk politik.

Vi är det enda parti som aldrig kommer att kompromissa bort det fria och öppna samhället till förmån för någon annan fråga.

Mer om Piratpartiet i vågmästarställning

Piratpartiet tar inte ställning i höger/vänster-frågor, eller andra frågor som ligger utanför vårt principprogram. Vi är beredda att stödja såväl en socialdemokratisk som en borgerlig regering. Det enda vi är intresserade av är att marschen mot kontrollsamhället avbryts, och att kulturen och kunskapen släpps fria i samhället.

Inget av blocken har egentligen något att förlora i sak på att tillfredsställa i princip alla våra krav. Vare sig Persson eller Reinfeldt har det minsta personligt intresse av att behålla dagens absurda upphovsrättslagstiftning. Att det har blivit som det blivit beror i första hand på att de är ointresserade av området, och därför har låtit "experterna" (alltså underhållningsindustrins lobbyister) få som de vill.

I ett läge där de kan vinna regeringsmakten genom att gå oss till mötes i en fråga som de själva uppfattar som helt perifer, finns det all anledning att tro att de ska vara angelägna att hitta en lösning.

Men hur som helst, det finns tre tänkbara varianter på vågmästarscenariot:

1) Det ena blocket går med på våra krav, och det andra gör det inte. Då väljer vi det block som går på vår linje. Huruvida det blocket är rött eller blått struntar vi i. Så länge vi ser att de gör sitt yttersta för att med kraft driva våra frågor, stöder vi reservationslöst regeringen i alla andra frågor också.

2) Båda blocken går med på våra krav. Om det finns nyansskillnader som gör att det ena blocket framstår som lite bättre än det andra väljer vi det blocket. Om båda är precis lika bra stöder vi det som fått flest röster i valet. På så sätt påverkar vi inte höger/vänsterbalansen i svensk politik. Så länge regeringen driver våra frågor med kraft stöder vi den reservationslöst i alla andra frågor, precis som i scenario **1**.

3) Båda blocken tvärvägrar att gå med på våra krav. Det här är det krångligaste fallet, men vi kan hantera det också. Till att börja med stöder vi det ena blocket, och släpper fram en regering. Troligen det block som fick minst röster i valet, så att de andra, "segrarna", känner sig snuvade på regeringsmakten. De kan dock inte göra mycket åt saken, eftersom vi reservationslöst stöder sittande regering i allt som inte är våra frågor.

När "segrarna" väl sitter tryggt placerade i utvisningsbåset i opposition inleder vi sakliga och lägmälda samtal med dem, tills de börjar inse att våra förslag faktiskt inte är så farliga, och att de bara har att vinna på att göra som vi ber dem. När de fått syna våra argument i glansen från den hägrande regeringsmakten ett tag, finns det goda skäl att tro att de kommer hålla med oss. Då ställer vi ett misstroendevotum och byter regering. Därefter stöder piratpartiet den nya regeringen reservationslöst i alla frågor, så länge den driver våra frågor med kraft, precis som i scenario **1** och **2**.

Det här är hela strategin. På så sätt kan vi garantera att våra frågor får genomslag.

Svar på vanliga frågor om vågmästarställningen

– Hur gör vi i riksdagsvoteringar som inte rör frågor Piratpartiet jobbar med?

Vi stöder den sittande regeringen, vad vi än tycker privat.

– Kommer partiet försöka göra överenskommelser med andra partier ("om ni röstar så här i fråga X och Y så hjälper vi er med Z")?

Nej, vi pratar med den som innehar regeringsmakten. Så länge de gör som vi vill i våra frågor stöder vi dem i allting annat. Vi vill inte försöka oss på shopping a la carte från olika partier (för då blir vi bara bortfintade). Slutar regeringen göra som vi vill byter vi regering, men så länge vi tolererar en regering är vi obrottsligt lojala mot den i alla frågor som ligger utanför vårt principprogram.

...eller låta bli att rösta?

Om regeringen behöver vårt stöd i riksdagen kan den räkna med det. Vi låter inte bli att rösta om det skulle påverka utgången till regeringens nackdel.

...eller låta de enskilda riksdagsmännen bestämma vad de vill rösta?

Absolut inte under några omständigheter. Den dagen vi börja rösta hej vilt efter eget skön har vi inte längre något att erbjuda de andra partierna i en förhandling. Då kan vi inte dra nytta av vågmästarställningen, och har inte längre någon möjlighet att påverka i de frågor vi brinner för.

– Men i det tredje scenariot (alltså att inget av blocken vill ge oss något alls, trots att vi har vågmästarställning), varför skulle vi i så fall stöda regeringen? Vi måste väl rimligen kunna erbjuda dem att vi ska sluta rösta hej vilt och rösta med dem istället? Det känns lite tvärtom att först ge dem det de vill (rösta med) och sedan försöka förhandla.

Tanken i det tredje scenariot är släpper vi fram en regering som vi i och för sig tycker är kass, men som vi väljer att stöda tills vidare ändå. I princip bara för att reta oppositionen, alltså.

När oppositionen har fått ett par månader på sig att sitta och sura över att de inte får bilda regering trots att de anser att de "vann" valet, har de två alternativ att välja på. Endera fortsätter de att sura i fyra år till. Eller också börjar de prata med oss för att se om de inte kan "tala oss tillrätta" och få vårt stöd.

Det är ju regeringsmakten som är det stora förstapriset för både socialdemokrater och borgerliga, och de har ingenting att förlora på att föra dialog med oss. I och med det har vi fått igång en diskussion med oppositionen om sakfrågorna. Eftersom våra förslag inte på något sätt strider mot vare sig socialdemokraternas eller de borgerligas grundvärderingar, och faktiskt rent sakligt är bra förslag för Sverige, finns det ingen anledning att tro att de skulle föredra att sura i fyra år istället för att komma överens med oss.

Men tills de har gjort det röstar vi konsekvent med deras motståndare (alltså regeringen som vi stöder fastän vi tycker den är kass). Då får oppositionen ännu större anledning att komma överens med oss än om vi röstar hej vilt. Ju fler omröstningar om

vård/skola/omsorg/skatter/förbandsnedläggningar som går oppositionen emot, desto angelägnare kommer de bli att få ett regeringsskifte till stånd.

Regeringen som fått makten fast vi tycker den är kass kanske i och för sig känner sig glad över att få igenom allt den vill utan att ha behövt ge oss ett enda dugg. Men de kommer att veta att det bara behövs ett ord från oppositionsledaren för att de ska förlora regeringsmakten. Så det blir nog inte någon djup och långvarig glädje de känner.

Poängen med att släppa fram en regering även om ingendera sidan ger oss vad vi vill ha är att skapa stabilitet och låta eventuella heta känslor svalna en smula. Man kan inte dra ut på regeringsförhandlingar mer än ett par veckor efter det att valet är klart. Kan vi inte få en regering som vi vill ha (för att den lovar att göra rätt i våra frågor) är det ändå bättre att släppa fram en regeringsbildare som vi ogillar. Landet måste ha en regering.

Men parlamentarismen är så finurligt ordnad att riksdagen när som helst kan slänga ut sittande regering om en majoritet av riksdagen så önskar. Det vet ledaren för oppositionen, vare sig han heter Persson eller Reinfeldt. Så varför skulle han inte prata med oss för att se om han kan skapa en majoritet för ett misstroendevotum? Och varför skulle han inte gå med på våra krav när han har fått tid att fundera på dem, och insett att de inte på något sätt går emot den egna ideologin eller något som är en kärnfråga för hans parti?

Om vi kommer in i riksdagen, men inte får vågmästarställning

Även om vi inte skulle få en vågmästarställning kan vi tillföra mycket i utskottsarbetet. Mycket av den dåliga lagstiftning som går igenom gör det mest för att de etablerade partierna inte förstår sig på internet och den nya tekniken. De har inte tänkt igenom konsekvenserna av att bygga upp ett kontrollsamhälle för att bevara det gamla, istället för att bejaka den nya tidens möjligheter.

Ofta litar de blint på vad lobbyisterna och tjänstemännen på departementen säger till dem att tycka. De ser inte frågorna som tillräckligt viktiga för att de ska lägga mycket tid på att sätta sig in i dem själva.

Det här kan vi förhoppningsvis ändra på bara genom att finnas med och trycka på att det är viktiga frågor. Egentligen vill ju varken socialdemokraterna eller moderaterna göra det olagligt för småföretag att utveckla datorprogram, eller sätta alla Sveriges ungdomar i fängelse. Att de ändå stiftar eller förespråkar lagar med den innebörden beror till stor del på okunskap. Vi kan komplettera riksdagsutskotten med välbehövlig kompetens och ett värdefullt perspektiv.

– Om vi inte blir vågmästare, ska vi försöka kohandla om enskilda frågor då?

I det scenariot kommer knappast kohandel bli vårt viktigaste verktyg, helt enkelt för att vi inte skulle ha mycket till ko att handla med. Kan de skapa majoritet utan oss behöver de ju inte förhandla alls med oss.

Men det betyder inte att allt skulle vara förlorat. Vi skulle ändå kunna tillföra en hel del bara genom att vara konstruktiva i utskottsarbetet. Mycket av den allra sämsta lagstiftningen beror helt enkelt på att de etablerade partierna saknar kunskap och intresse för våra frågor.

...eller ska vi rösta blankt på allt?

I en situation där det finns en riksdagsmajoritet redan utan oss skulle det ju ändå inte spela någon roll hur vi röstade, och då spelar det ju faktiskt ingen roll. Enklast torde väl vara att bara avstå.

...eller skapa motioner som förkastas direkt?

Det kanske vi i och för sig vill göra som en del i arbetet med att tydliggöra vilka valmöjligheter samhället har, men syftet är i så fall bara att lyfta fram frågorna. Vi skulle antagligen lägga mer tid på att diskutera vad som var bra och dåligt i olika propositioner som var på väg att bli antagna.

...eller bara vara hemma med barnen och rulla tummarna?

Förutom att ta del i utskottsarbetet på ett konstruktivt sätt kommer det finnas mycket att göra på europeisk basis. Vissa av de beslut vi vill ha genomförda kan realistiskt sett bara fattas i Bryssel. Vi har därför all anledning att göra vad vi kan för att stödja systerpartier i övriga medlemsländer, och hjälpa dem att komma igång. Så det blir nog inte så mycket tid för tumrullning, även om vi inte skulle få vägmästarställning.

Sverige – omedelbart (till 1 januari 2007)

Datalagringsdirektivet ska inte implementeras i Sverige, eftersom det strider mot [Regeringsformen 2 kap. 6 §](#) och [Artikel 8 punkt 1 i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna](#). Regering och riksdag ska deklarerera detta som sin mening.

Sverige – snarast (till 1 juli 2007)

Skydda meddelarfriheten och rätten att vara anonym på internet och vid annan elektronisk kommunikation. Meddelarfriheten är grundlagsskyddad, men utan rätten att kommunicera anonymt blir det skyddet meningslöst i praktiken.

Upphöj brevhemligheten till allmän kommunikationshemlighet, så att elektroniska meddelanden får samma skydd som vanliga brev.

Avslå lagförslaget om buggning när det kommer upp igen i maj/juni 2007. Så som förslaget är utformat innebär det en uppluckring av både meddelarfriheten och källskyddet, och är därmed direkt olämpligt.

Riv upp lagändringarna från propositionen "Hemliga tvångsmedel..." (Prop 2002/03:74). Dessa trädde i kraft den 1 oktober 2004 och innebär att:

- Avlyssning och övervakning av historisk kommunikation (d v s sådant som redan skett) blir möjlig även med hjälp av Rättegångsbalkens regler, inte endast enligt Lag om elektronisk kommunikation.
- Straffgränserna för fall där polisen får använda hemlig teleavlyssning och hemlig kameraövervakning sänks genom att s k straffvärdesventiler införs.
- Nya brott som inte betraktas som så grova att man normalt skulle få tillgripa hemlig teleövervakning listas explicit så att åtgärden skall kunna tillgripas även för dem.
- Möjlighet införs att använda hemlig teleövervakning och hemlig teleavlyssning på abonnemang som inte tillhör den misstänkte men som denne kan antas komma att kontakta.
- Hemlig kameraövervakning skall få ske även om någon skäligen misstänkt för brott inte finns.
- Offentliga ombud skall bevaka integritetsintressen för den enskilde när domstol prövar om hemlig teleövervakning eller hemlig teleavlyssning skall få ske. Regeringen utser ombuden.

De nya reglerna hotar rättssäkerheten och genomdrevs trots kritik från tunga remissinstanser. I väntan på eventuella mer genomarbetade förslag ska Sverige återgå till de gamla reglerna.

Riv upp lagändringarna från propositionen "Överskottsinformation vid användning av hemliga tvångsmedel m m" (Prop 2004/05:143). Dessa trädde i kraft den 1 juli 2005 och innebär att:

- Uppgifter som kommer fram i samband med hemlig teleövervakning, hemlig teleavlyssning och hemlig kameraövervakning skall få användas för att inleda förundersökning för andra brott än det som skulle utredas från början.
- Uppgifter som kommer fram skall utan begränsningar få användas för att förhindra brott av varje slag.

De nya reglerna hotar rättssäkerheten och genomdrevs trots kritik från tunga remissinstanser. I väntan på eventuella mer genomarbetade förslag ska Sverige återgå till de gamla reglerna.

Avslå propositionen "Åtgärder för att förhindra vissa särskilt allvarliga brott" (Prop 2005/06:177). Förslaget bordlades av riksdagen till maj/juni 2007 och innebär att:

- Hemlig teleövervakning, hemlig teleavlyssning, hemlig kameraövervakning samt hemlig postkontroll skall kunna användas mot person som man har anledning anta kan komma att begå vissa allvarliga brott, dock utan att misstanken behöver ha manifesterats i försöks- eller förberedelsebrott.

Sverige - under mandatperioden (till 1 juli 2008)

Inga utvidgningar av övervakning, registrering eller användning av tvångsmedel ska införas utan att ha föregåtts av en ordentlig offentlig debatt där integritetsaspekterna belysts och beaktats. Integritetskommitténs rapport, som ska komma våren 2007, ska inväntas och beaktas.

Låt inte FRA bli inrikesspionage. Försvarets Radioanstalt, FRA, har hittills ägnat sig åt militär signalspaning mot främmande makt. Det finns ett förslag om att utvidga FRA:s verksamhet till att övervaka all trådbunden trafik som passerar landets gränser. Detta skulle i praktiken omvandla FRA till ett inrikesspionage, eftersom en stor del av den normala internettrafiken vid något tillfälle passerar gränsen av tekniska skäl. Förslaget är olämpligt och ska inte genomföras.

Gör en ordentlig genomgång av personuppgiftslagen, PUL, dess verkan och effekter, samt hur Sverige ska kunna balansera en traditionell öppenhet med individens rätt till ett privatliv.

Släng SOU 2005:38 i papperskorgen. Utredningen om "Tillgång till elektronisk information i brottsutredningar" skulle innebära att

- Hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning regleras endast av Rättegångsbalken, d v s de tas bort ur Lag om elektronisk kommunikation.
- Hemlig avlyssning och hemlig övervakning skall få användas även om ingen misstänkt person finns.
- Polisen skall ej längre behöva ange vilket specifikt abonnemang som skall övervakas eller avlyssnas.
- Domstol skall ej behöva anlitas innan beslut om hemlig övervakning och avlyssning tas.
- Övervakning utvidgas till att omfatta pejling/lokalisering av exempelvis trådlösa kommunikationsinstrument.
- Övervakning skall kunna ske av all kommunikationsutrustning som kan komma att användas för att sända eller ta emot meddelanden till eller från en misstänkt person, d v s även andra personers utrustning.
- Polisen får direkt tillgång till hemliga telefonnummer utan att behöva gå via operatörerna.
- Polisen får tillgång till ett ständigt uppdaterat register över vem som tilldelats ett visst IP-nummer på internet vid en viss tidpunkt medan de i dag under vissa villkor kan begära ut dessa från operatörerna.
- Straffsatsen för att få använda IP-nummer i brottsutredningar sänks kraftigt så att alla brott inkluderas.
- Nytt hemligt tvångsmedel införs: Hemlig dataavläsning, vilket innebär att polisen i hemlighet kan installera programvaror och hårdvaror i datorer för att registrera allt som försiggår i dem.
- Internetleverantörer blir skyldiga att anpassa sin tekniska utrustning för att underlätta polisens avlyssning och övervakning (endast teleoperatörer behöver göra detta i dag).

Förslagen hotar rättssäkerheten och ska inte genomföras.

Europa – hela mandatperioden

Sverige ska inom EU med kraft verka för att –

Datalagringsdirektivet ska upphävas, eftersom det strider mot [Artikel 8 punkt 1 i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna](#).

Sverige – omedelbart (till 1 januari 2007)

Upphäv 2005 års ändring av upphovsrättslagen och gå tillbaka till lagen som gällde innan.

Upphovsrättsbrott ska inte prioriteras av polis och åklagare utöver vad straffvärdet motiverar. Samtidigt skickas direktiv ut till rättsväsendet om att icke-kommersiella upphovsrättsintrång kommer att avkriminaliseras helt så snart formalia tillåter.

Penningböter på icke-kommersiella upphovsrättsintrång istället för som idag dagsböter och/eller fängelse.

Förnya inte Antipiratbyråns dispens från PUL när den löper ut den 1 januari 2007. Inga nya dispenser ska ges till upphovsrättsbevakande organisationer.

Sverige – snarast (till 1 juli 2007)

Skriv in i upphovsrättslagen att "**exemplarframställning**" och "**offentligt framförande**" **bara avser framställning som sker i kommersiellt syfte**, och att icke-kommersiell kopiering och användning av verk faller utanför lagen och ska vara fritt.

Förbud mot DRM (konsumentbegränsande tekniska system eller åtgärder) och oskäligen avtalsvillkor i upphovsrättssammanhang. Regeringen kan besluta om att enskilda produkter ska ges dispens från förbudet, ifall det finns ett uppenbart allmänintresse att de särbehandlas, och de ska i så fall förses med tydliga varningstexter. I en bedömning om dispens får hänsyn inte tas till producentens intressen. Dispensbeslutanderätten kan delegeras till annan myndighet.

Produkter som säljs med DRM eller tillsammans med oskäligen avtalsvillkor ger den köpande kunden automatiskt rätt till ett **skadestånd från producenten eller importören** om ett halvt basbelopp.

I den mån DRM-begränsade produkter kommit till Sverige, t.ex. genom privatinförsel, så är det alltid uttryckligen **lagligt att gå runt DRM-begränsningen med tekniska eller andra medel**.

Skriv in i upphovsrättslagens portalparagraf att det är det är **varje myndighets och offentlig institutions uppgift att uttryckligen uppmuntra** allt icke-kommersiellt inhämtande, nyttjande, förädlande och spridning av kultur.

Sverige - under mandatperioden (till 1 juli 2008)

Sänk skyddstiden till det lägsta som de internationella konventionerna tillåter (livstid+50 år).

Släpp fria Sveriges Televisions arkiv, Lantmäteriverkets kartor, statens museers bildsamlingar och allt annat upphovsrättsskyddat material skapat av myndigheter och offentliga institutioner. I den mån detta förhindras av att tredje man har upphovsrätten till visst material ska myndigheten eller institutionen inkomma med en detaljerad utredning av vad problemen är och hur de kan lösas.

Kassettersättningen försvinner i sin helhet.

Reducerat skyddsomfång. Bearbetningar som uppnår verkshöjd ska som huvudregel alltid vara tillåtna, och inte omfattas av originalverkets upphovsrätt. Undantag från denna regel, som till exempel direkta översättningar av böcker eller användandet av ny musik i kommersiella filmer, ska vara uttryckligen uppräknade i upphovsrättslagen.

Utred schablonlicenser för användning av verk som är äldre än några år. Reglerna för hur band får göra covers på andra artisters låtar kan tjäna som en förebild för hur en sådan automatisk licens skulle kunna utformas. Resultat av detta senast den 1 juli 2008 för en ev lagändring före 1 juli 2009.

Nya direktiv som stärker upphovsrätt eller dess sanktioner ska inte implementeras i Sverige, om de går igenom i EU.

Europa – hela mandatperioden

Sverige ska inom EU med kraft verka för att –

Reformera upphovsrätten så att den uttrycker en balans mellan konsumenternas och medborgarnas intressen å ena sidan, och rättighetsinnehavarnas å andra sidan. Alla direktiv som stärker upphovsrätten eller dess sanktioner, inklusive s.k. harmoniserande direktiv, ska motarbetas med kraft och prioritet. Detta gäller i synnerhet sanktionsdirektivet IPRED2.

Ogiltigförklara immaterialrättsdirektiven EUCD/INFOSOC och IPRED/sanktionsdirektivet med hänvisning till (bl.a.) EU-fördraget och FN-konventionen, rätten till privat och förtrolig kommunikation, med mera.

Sverige – snarast (till 1 juli 2007)

Inga mjukvarupatent i Sverige. Mjukvarupatent hämmar den tekniska utvecklingen inom IT-området, och utgör ett allvarligt hot mot såväl små och medelstora företag som enskilda programmerare. Trots att såväl patentlagen som den Europeiska Patentkonventionen uttryckligen säger att datorprogram inte ska vara patenterbara, beviljar i synnerhet det europeiska patentverket EPO sådana patent. I väntan på att patentsystemet avvecklas på europeisk basis måste Sverige göra ett tillägg till patentlagen som uttrycker förbudet mot mjukvarupatent ännu tydligare, och klargör att de inte gäller i Sverige.

Avskaffa egenfinansieringen av patentverket, som leder till att verket får mer pengar att röra sig med ju fler patent det beviljar. Istället ska myndigheten vara finansierad genom anslag, och patentavgifterna ska tillfalla statskassan och inte myndigheten.

Släpp all offentligt finansierad forskning fri från patent.

Utred alternativ till systemet med läkemedelspatent, i linje med förslagen [från Piratpartiet](#), Läkare Utan Gränser och andra organisationer.

Sverige - under mandatperioden (till 1 juli 2008)

Säkerställ att patent på proteiner, DNA-sekvenser, mikroorganismer och annat liv inte beviljas i Sverige.

Inför ett billigt och snabbt sätt att upphäva patent som ligger utanför det patenterbara området.

Reglera patentombudsbranschen, och tydliggör att patentombud som upprepade gånger lämnar in ansökningar med patentkrav som uppenbarligen ligger utanför det patenterbara området kan dömas för lagtrots.

Europa – hela mandatperioden

Sverige ska inom EU med kraft verka för att –

Mjukvarupatent inte ska införas i Europa, och att det europeiska patentverket EPO ska sluta bevilja dem i strid mot lagen.

Avskaffa självfinansieringen av EPO, så de inte längre har ett direkt incitament att bevilja ansökningar.

EU ska släppa all offentligt finansierad forskning fri från patent.

EU ska omförhandla TRIPs och ta bort kravet på att länder måste ha patent även om de inte själva vill.

EU ska utreda alternativ till systemet med läkemedelspatent på europeisk nivå.

Stödja länder i tredje världen i deras kamp för att få sina synpunkter på patentsystemet beaktade.

